

105811

OGOVOR

prečast. gosp. kanonika

Petra Urha

pri poroki gospoda

Jankota Kersnika

z gospodično

Lojziko Tavčarjevo

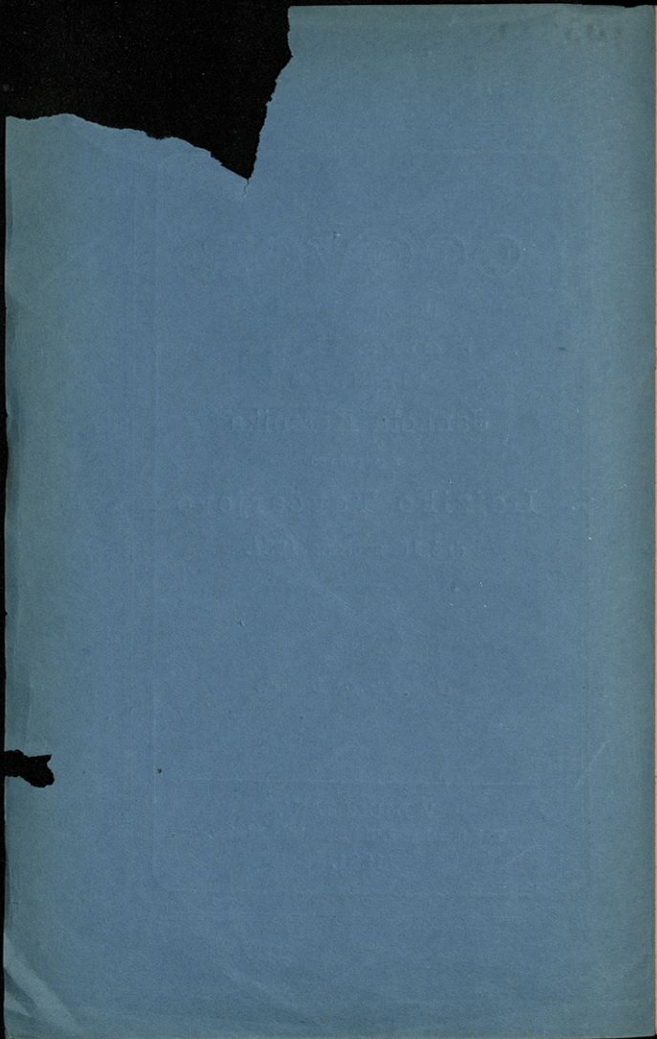
dné 15. svečana 1881.

(Ponatis iz „Zg. Danice“.)

V LJUBLJANI.

Tisk in zaloga J. Blaznikovih naslednikov.

1881.

HC 3919/1951

Ogovor

preč. gospoda kanonika Petra Urha

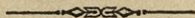
pri poroki gospoda

Jankota Kersnika

z gospodično

Lojziko Tavčarjevo

v Ljubljani dné 15. svečana 1881.

Kar je vsim znano in nad čemur nihče ne dvomi, hočem Vama — blagorodni g. ženin in velečastita nevesta, zdaj le ob kratkem razložiti. Šesti dan po vstvarjenji vesoljnega svetá je Bog vpodobil iz ila pervega človeka in mu je vdihnil duhá življenja, dati pa mu je hotel tudi tovaršico, ktero je vpodobil iz njegovega rebra, ko je Adam spal. Bila sta tedaj prva zakonska — mož in žena, iz katerih zakona naj bi se po volji Božji človeški rod množil. Vtisnil pa je Bog po svojem neskončno modrem sklepu temu prvemu zakonu dve posebni znamenji, namreč edinost in nerazvezljivost. Pa znano Vama je iz zgodovine, kaj da so pogani in neverci naredili iz zakona, kako da je še celó pri judih jela imenitnost zakona vedno bolj se zglobljati.

Zoper te in take obilne napake, zoper te in tolike nesramnosti, ktere so zakon v starih časih oskrunjale in gerdile, je bilo treba posebnega — nebeškega zdravila. Jezus Kristus, ki je bil zato na svet prišel, da bi spačeni človeški rod prestvaril in prenovil, je svojo veljavo in skerb tudi v to obračal, da bi zakon po božji volji vredil in k pravi časti povzdignil. V Kani Gali-

leji je svatovščno s svojo pričujočnostjo počastil in še celó s pervim čudežem poveljal. Pa tudi s svojo božjo besedo je očitno poterdil, ter judom in aposteljnóm dokazal, da zakon po božji naredbi le dve osebi, moža in ženo, sme obsegati; da je iz dveh tako rekoč le eno meso; da je zakonska zveza tako tesna in terdna, da je noben človek razvezati ali raztergati ne more.“ Zato, govori Jezus, bo človek očeta in mater popustil, in se deržal svoje žene in bota dva v enem mesu. Toraj nista več dva, ampak eno meso, kar je tedaj Bog združil, naj človek ne loči. (Mat. 19. 5. 6.)

In kar je Bog-človek zastran zakona osnoval in zapovedal, to so tudi aposteljni, sveti očetje, cerkveni zbori in vesoljna katoliška Cerkev neprenehoma učili, da je Jezus Kristus, naš Gospod, povzdignil zakon k časti in vrednosti sv. zakramenta, v katerem svoje milosti deli zakonskim, da zamorejo svoje težke dolžnosti spolnovati in v sveti, čisti ljubezni skupaj živeti. Zato se smé po vsi pravici reči, da je zakon zares velika skrivnost, ker je podoben zvezi Kristusovi z njegovo cerkvijo. Kar velja od zveze Kristusove z njegovo Cerkvijo, to veljá tudi od zveze moža in žene v zakonu. Zveza med Kristusom in njegovo nevesto, sveto Cerkvijo, je tesna, ljubeznjiva, sveta, nerazvezljiva; toraj mora zakonska zveza tudi tesna, sveta, ljubeznjiva in nerazvezljiva biti. Ker sta Kristus in njegova Cerkev podoba zakona, zato piše sv. Pavel: naj vsak mož ljubi svojo ženo, kakor sebe; žena pa naj se bojí, t. j., spoštuje svojega moža. (Efež. 5, 33.)

Iz vsega lahko razvidita, da je zakon velik zakrament, častitljiv, Bogu prijeten, čist, spoštovanja vreden, podoba in znamnje naj viših reči.

Da se pa blagi namen keršanskega zakona doseza, imajo zakonski med seboj mnoge dolžnosti, ktere morajo vestno spolnovati. Sveti zakon terja od njih, da naj v miru in ljubezni skupaj živé, dokler jih smert ne loči; da naj si zakonsko zvestobo natančno ohranijo vse svoje žive dni; da naj si butaro zakonskega stanú,

ki je mnogokrat kaj težka in težavna, s prijaznostjo polajšujejo; da naj se med seboj k lepemu, kerškanskemu življenju po vsi svoji moči nagibajo — od hudega pa odvrtaajo; ob kratkem reči: zakonski naj se med seboj z molitvijo in dobrimi deli posvečujejo: „To namreč je volja božja (piše sv. apostelj Pavel), vaše posvečenje.“ (I. Tes. 4, 3.) Zato nikdar ne pozabite, blagorodni gospod ženin, da po sklenjenem zakonu postanete glava žene, kakor je Kristus glava Cerkve. Vi bote tako rekoč luč, ktera ima celi hiši svetiti. Bodite tedaj svoji gospej vse dni svojega življenja v lep kerškanski zgled. Pa tudi Vi, blaga gospodičina, prizadevajte se pripejljati svojega gospoda k Bogu. Kajti že pogani so bili teh misel, da pobožna žena pridobi moža za božanstvo. Zato pravi modri Sirah: „Blagor možu, kteri ima dobro ženo, ker število njegovih lét bo še enkrat toliko“. Zato pa tudi beremo v sv. pismu: „Telesna lepota je nečimerna, — žena, ki se Boga boji, pa hvale vredna.“ Zanašam se tedaj, da Vi, blagorodni gospod, ne bote branili svoji gospej, ko se bo prizadevala tudi Bogu dati, kar je božjega, temveč, da jo bote v tem še tudi podperali in z njo vred delali.

Kakor se bota pa trudila sama sebe posvečevati in eden družemu v zveličanje biti, tako se neprenehoma prizadevajte od Boga dane si otroke kerškansko izrejati, v sveti katoliški veri podučevati, jih z besedo in z lepimi zgledi k čednostnemu življenju z vso skerbjo napeljevati. Koj od začetka skerbta, da jih bota navadila pokoršine, vbogljivosti, ponižnosti, pridnosti in družih lepih čednost. Bog naj Vama dá to veselje doživeti, da bodo Vajini otroci Vama ravno tako pokorni, kakor sta se dozda tudi Vidva vedno prizadevala zares otroško pokoršino skazovati svojim ljubim — vse časti vrednim staršem, česar Gospod Bog gotovo ne bo pozabil, ker sam je obljubil, da dobro se bo godilo takim otrokom.

Ker pa vemo, da ne ta, kteri seje ali priliva, je kaj, temuč le ta, kteri daje rast, zato skerbta, da bota božji blagoslov sprosila sebi in svojim otrokom, ne samo z molitvijo, temuč tudi z dobrimi deli.

Ljubi Bog je Vama dal dobre, skerbne, delavne starše, kateri imajo toliko, da bo tudi za Vaju še kaj ostalo; ravno zato v svojem dobrem stanu ne pozabita milošnje deliti, ker s tem zamoreta sprostiti nebeški blagoslov na vse svoje prizadevanja. Posebno Vam, preblaga gospodičina, na serce pokladam, da ker bote za naprej stanovali v gradu, prizadevajte se posnemati nekdanje — pa še tudi mnoge sedanje graščinske gospé. Koliko lepega se bere od njih. Naj bodo tudi Vaše roke milostljive, dobrotljive! Zakaj, pomislite, da ni brez pomena, ko beremo od sv. Elizabete, da mili darovi, ktere je ona nesla revežem, spremenili so se v lepe cvetlice. To je znamenje, da z dobrotami si bote, mila gospa, sebi in svojemu gospodu spletali naj lepši venec, ktereга Vama bo Bog dal na dan plačila.

In tako naj Vas, blagorodni gospod ženin, spremlja molitev, ktero, kakor zaupam, Vaš v življenji močno spoštovani pa prezgodaj umerli oče pred sedežem božjim ravno zdaj opravljajo — kakor tudi blagoslov Vaše blage matere; — ravno tako naj tudi Vas, blaga gospodičina, spremlja blagoslov, ktereга ste bili toliko srečni ravno prej sprejeti od svojega dobrega očeta in ljube matere; tako naj pa tudi Vaju spremljajo naj preserčniša vošila vsih pričujočih in nepričujočih svatov, kakor tudi mnogih drugih znancev in prijatlov; — in poslednjič tako naj Vaju spremlja zlasti blagoslov, ktereга bom zdaj Vama podelil v imenu sv. Cerkve: tako naj Vaju vsi blagoslovi spremljajo in podpirajo vse dni Vajinega življenja, da bi zakon zdrava, srečna in v Bogu vesela do visoke starosti preživela.

(*Ponatis iz „Zg. Danice“.*)

